

Christian Kjærsgaard og tilføjer:

- Højden giver også søer og grise en bedre mulighed for at søge skygge uden for hytten i sommerperioden.

So-Hotel

Fhv. svineproducent Erik Jensen,

Friland.

Spørger man, om han tror, at landmændene vil tage så avancerede metoder i brug er svaret helt kort:

- Hvis man vil effektivisere og have en bedre styring, kan det ikke være simpelt, og det tror jeg også landmændene er parat til om nogle år.

Sammenhæng mellem smågrises død og hytteklima kortlægges

Forskerne bag projektet VIPiglets vil finde ud af, hvad temperatur og luftfugtighed i farehytten betyder for smågrisenes risiko for at dø

Dødsårsag

Tidligere i VIPiglets-projektet er den hyppigste dødsårsag hos pattegrise fastlagt til at skyldes injelægning, men også temperaturen påvirker dødeligheden og kan i mange tilfælde være den primære årsag til, at grisene dør - også selv om grisene kategoriseres som lagt eller sultet injel.

Hver tredje pattegris på friland dør - uanset om den er økologisk eller konventionel.

Pattegrise-dødeligheden i danske økologiske og konventionelle frilandsbesætninger har været stigende i de senere år og ligger i dag på omtrent 33 pct. af de totalfødte grise.

Ligesom i den indendørs produktion er dødeligheden på friland højest de første dage efter faring.

For eksempel er det almindeligt at anvende isolerede farehytter og at variere mængden og typen af strøelse afhængigt af temperatur og nedbør. Etablering af sølebade er et krav, når temperaturen overstiger 15 grader.

Men på trods af disse tiltag tyder flere videnskabelige undersøgelser på, at pattegrise oplever kuldestress om vinteren, og at søerne får varmemstress om sommeren. Begge tilstande er kritiske og vil bevirke en øget pattegrisedødelighed.

Nærklimaet under varierende vejrlig

Der er således behov for at få klarlagt, hvad temperaturen og luftfugtigheden er i farehytter under danske forhold, og for at identificere ved hvilke temperaturer og tempe-

Regulering af nærklima

Mange landmænd gør allerede en indsats for at minimere temperaturudsvings negative effekt på søer og grise.

oktober.

Begge steder var der stor enighed om top-3 for at opnå god dyreveilfærd nemlig 'Nok godt foder og rent vand', 'God plads og rent miljø' og 'Frihed for sygdom og skader'.

Landmænd og storbyfolk, var ikke helt ligeså enige om 4. og 5. pladsen, hvor 'Kontakt til artsfæller' var oppe imod 'Mulighed for at komme udenfor'. Det oplyser Nyhedsbrev fra Videncenter for Dyreveilfærd.

NYT FRA
INTERNATIONALT CENTER
FOR FORSKNING I
ØKOLOGISK JORDBRUG
OG FØDEVARESYSTEMER

Af Sarah-Lina Aagaard Schild, Institut for Husdyrvidenskab, Aarhus Universitet

raturudsving den øgede pattegrisedødelighed forekommer. Dette er et af målene i forskningsprojektet VIPiglets.

Fire økologiske svinebesætninger deltager i forsøget. Temperatur og luftfugtighed måles i traditionelle A-hytter og udenfor på marken.

Foruden disse data noterer hver besætning informationer om hver enkelt sos produktionsresultater og om de grise, der dør før fraværing.

Formålet er at klarlægge, hvornår og hvorfor pattegrisene dør. Er det f.eks. på grund af kulde om vinteren? Eller er det af indirekte årsager, når soen får varmemstress om sommeren?

På baggrund af disse undersøgelser udarbejder forskerne bag VIPiglets forslag til forbedrede rutiner for driftsledelse, der kan forebygge et dårligt indeklima i farehytterne.